„ASOCIAȚIUNII" CENTRALA SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 4 lei / În străinătate 8 lei

Taxă poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 240 Sâmbătă 2 Septembrie 1939
12 Pagini
P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni. Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Corecțiuni binevenite

Opera de colonizare, care era menită să îndeplinească, în nouile hotare ale României întregite, una din cele mai importante funcțiuni economice și naționale, a fost din nefericire bagatelizată prin lipsa unei concepții superioare în ce privește această funcțiune și prin lipsa unei serioase organizațiuni. Răul dăinuește de fapt încă dinainte de război, când s'au împărțit pământuri cu nemiluita în Dobrogea veteranilor din războiul din 1877—78 și urmașilor lor", fără niciun discernământ și fără nici o supraveghere în ce privește modul de folosire și de gospodărire a loturilor de improprietărire. Fapt e că nici 10% din cei improprietăriți nu s'au așezat pe acele loturi și nici măcar nu s'au îngrijit să le exploateze singuri și ca lumea.

Mulți le-au lăsat în părăsire, alții le-au arendat pe nimica bulgarilor și turcilor, iar cei mai mulți s'au grăbit să le înstrăineze, sub diferite acoperiri legale descoperite de anumiți traficanți, cari transformaseră într'o mănoasă industrie acest fel de înstrăinări.

Dar cam tot așa s'a întâmplat și după război cu multe din împroprietăririle coloniștilor făcute în baza reformei agrare în Dobrogea și în diverse alte regiuni, mai ales de graniță, ale țării.

Pe deoparte, completa părăsire în voia soartei a acestor coloniști, lipsa lor de îndrumare și de ajutorare cu locuință, cu inventar sau cu credite, iar pe de alta, totala lipsă de supraveghere a întrebuințării lotului de improprietărire, au dus deasemenea la înstrăinarea sau irosirea multora din aceste loturi. Fapt e, că în anii din urmă, când s'au făcut unele cercetări la fața locului, prin descinderi neanunțate, rareori s'au găsit pe loturi improprietăriții adevărați. Faptul a fost verificat acum câteva luni și de actualul ministru al agriculturii, când a luat măsurile cuvenite pentru înlăturarea acestor abuzuri pe viitor.

Iată însă, că de data aceasta ies la iveală alte neorânduieli, pe care le-am publicat eri după relatările corespondentului nostru din Bazargic.

Statul, înțelegând să vină în ajutorul coloniștilor lipsiți de inventar agricol, le-a acordat însemnate credite prin Banca Națională spre a-și cumpăra vite și unelte.

Ce s'a constatat însă? La o cercetare sumară întreprinsă de prefectul județului, s'a descoperit că mulți din coloniștii ajutați cu credite au risipit banii pe cheltuieli prostești, rămânând tot fără vite și unelte. Față de asemenea abateri, prefectul a luat atitudinea energică indicată de situație și a dispus trimiterea în fața instanțelor corecționale a celor dovediți nevrednici de încrederea și sprijinul ce li s'a acordat, urmând să intervie și pentru excluderea lor de la colonizare, pentru ca pământurile să încapă pe mâna elementelor cu adevărat harnice și pricepute.

In acelaș timp a întins cercetările în toate satele de coloniști, instituind comisiuni locale alcătuite din primar, preot, învățător și un colonist fruntaș, care să constate modul cum împrumutații au întrebuințat banii din creditele ce li s'au acordat.

Apoi, paralel cu sancțiunile aplicate, acelaș prefect a înțeles, pe de altă parte, să dea tot sprijinul colectivităților țărănești dovedite vrednice și pricepute în gospodăria câmpului, hotărînd transformarea în sate model a comunelor Aliciu Mare, Titu Maiorescu și Opancea și ajutorarea lor cu împrumuturi în bani, spre a-și cumpăra vaci, porci, păsări de rasă, etc.

Este o măsură cuminte, constructivă, care, venind să completeze sancțiunile împotriva coloniștilor nevrednici, va spori puterea de exemplaritate, tocmai prin recunoașterea și răsplătirea vredniciei acolo unde a fost descoperită.

Intre speranțe și realități

După apelul de pace adresat lumii, acum câteva zile de Papă, dela Castel Gandolfo și care a rămas până astăzi fără răsunet, se spune că Sfântul Scaun ar pregăti o nouă acțiune pentru salvarea păcii. Cardinalul Maglione, secretarul de Stat al Vaticanului, ar desfășura, în acest scop, o vie activitate diplomatică.

Regele Belgiei și Regina Olandei au oferit în același timp bunele lor oficii pentru salvarea păcii, Puterilor, de care atârnă menținerea ei sau isbucnirea conflictului. Franța, Anglia și Polonia au întâmpinat călduros această inițiativă și cancelarul Hitler însuși a exprimat Suveranilor recunoștiința sa pentru oferta de mediațiune făcută, declarând totuși, după informațiile agenției Ștefani că „pentru moment, desfășurarea crizei nu cere să se recurgă la bunele oficii ale celor doi Suverani".

Speranțe stăruitoare se exprimă de asemenea în intervenția pentru pace a Ducelui. Tonul relativ moderat până eri al presei italiene, absența unor măsuri militare demonstrative din partea Italiei, credința, întemeiată pe numeroase considerații, că opinia publică italiană dorește sincer pacea, argumentul de o valoare de altfel relativă că problemele polono-germane nu sunt un interes comun al Italiei și Reichului și că deci ele n'ar face să joace tratatul de alianță din 22 Mai, ci ar face obligator numai sprijinul politic și diplomatic al Italiei, iată motivele pentru care se atribue un rol important contribuției Ducelui la străduințele pentru evitarea războiului.

Cele mai temeinice nădejdi de pace au fost însă cele provocate de negocierile anglo-germane în curs. Celelalte încercări de pace sunt oferte generoase sau inițiative în pregătire. Convorbirile dela Londra se desfășură însă pe terenul politic realist al schimburilor de vederi diplomatice și cu obiectul concret de a face posibile negocieri între Germania și Polonia, al căror succes ar îndreptăți ulterior începerea unor discuțiuni mai largi pentru reglementarea generală a problemelor internaționale în litigiu.

Un secret bine păstrat înconjoară schimburile de vederi dintre Londra și Berlin. Se știe numai că guvernul britanic a examinat Miercuri răspunsul la nota de Marți a cancelarului și că în cursul nopții răspunsul englez a ajuns în mâinile d-lui Hitler. Nota engleză a fost redactată de acord cu guvernul francez și a fost comunicată la Varșovia și, cu titlu de curtoazie, la Washington.

Nici o informație nu îngăduie să se prevadă, care va fi cursul evenimentelor. La Londra se consideră că situația rămâne tot atât de gravă.

La Berlin se constată dinpotrivă o anumită moderație în tonul presei germane, ca și cum ar fi dorind să nu învenineze încordarea generală, Un oarecare optimism se manifestă în cercurile politice germane, întemeiat — se pare — pe eventualitatea unei reglementări generale.

Rămâne de văzut ce parte de aparență și ce parte de realitate este în această atitudine.

Datele problemei rămân însă neschimbate. Intre Londra, Paris și Varșovia solidaritatea pare a fi totală, în ce privește modul de rezolvare al conflictului: libere negocieri cu Polonia, pe picior de egalitate și fără condiții prealabile de acceptarea revendicărilor germane. Numai după aceasta, s'ar putea începe negocieri pentru lichidarea pe cale pașnică a divergenților, care separă marile puteri, cu garanții de pace durabilă între ele.

In această situație, s'ar părea că se așteaptă la Londra ca, având perspectiva unei reglementări generale profitabile. Germania ar putea fi determinată să se arate împăciuitoare, într'o chestiune, care păstrează oricum un caracter regional, față de complexul intereselor ei mondiale. Dacă acesta este într'adevăr cursul negocierilor, rămâne de văzut, care ar putea fi modalitățile unei soluții practice. Trebue mărturisit de altfel că o asemenea eventualitate de acord general ar putea fi ispititoare pentru Reich și ar îndreptăți — dacă ea nu este numai aparentă — destinderea, care se manifestă în ultimele două zile la Berlin. Ea ar găsi de altfel și Italia solidară cu Reichul pe acest teren, în timp ce problema raporturilor germano-polone n'ar prezenta pentru Italia decât interesul indirect, care decurge din legăturile sale generale de alianță cu Germania.

Violenta ofensivă, pe care presa italiană o duce contra tratatului dela Versailles dă oarecare consistență acestui punct de vedere. „Popolo d'Italia" de astăzi, într'un articol, a cărei paternitate este atribuită ducelui, proclamă deplina solidaritate a Italiei

(Continuare in pag. 2-a)

Militarizarea căilor ferate franceze

Paris, 30 (Rador). — Cu începere de mâine, societățile de căi ferate, personalul și materialul lor este pus la dispoziția autorităților militare.

„Monitorul Oficial" de Joi va publica decizia miniștrilor apărării naționale și lucrărilor publice privitoare la această măsură.

*

Paris, 30 (Rador). — Printr'o decizie ministerială, căile ferate franceze au fost rechiziționate.

Decizia va apare mâine în Monitorul Oficial.

Măsura nu implică suspendarea traficului comercial. Ea înseamnă numai că va trebui să se dea prioritate transporturilor apărării naționale.

POSTURILE DE RADIO TREC SUB CONTROL MILITAR

Paris, 30 (Rador). — Monitorul Oficial anunță că de aci înainte posturile de radio trec sub controlul autorităților militare.

Berlin, 30 (Rador). — Ziarele anunță că traficul între Reich și Prusia Orientală, prin Coridor, a fost oprit de autoritățile poloneze.

Anglia, Franța și Polonia
au acceptat mediațiunea belgo-olandeză

Amsterdam, 30 (Rador). — Se confirmă din sursă oficioasă că Polonia, Franța și Anglia au acceptat mediația belgo-olandeză.

Corespondentul agenției „Stefani" anunță că s'a primit și răspunsul Germaniei, în care se afirmă că Reichul a luat încă de mult inițiativa unei păci asemănătoare celei propuse de Belgia și Olanda și că actualmente decizia depinde exclusiv de Londra.

Bruxelles, 30 (Rador). — D. Hitler a exprimat Regelui Leopold profunda sa recunoștință pentru oferta de mediațiune făcută.

*

Bruxelles, 30 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" află că, mulțumind pentru bunele oficii oferite de regele Belgiei și de regina Olandei, d. Hitler declară că „pentru moment, desfășurarea crizei nu cere să se recurgă la bunele oficii ale celor doi suverani".

POLONIA A MOBILIZAT TOȚI BĂRBAȚII PÂNĂ LA 40 DE ANI

Serviciul special al „Universului"

Varșovia, 30 (A.T.E.).- Varșovia s'a aflat azi, începând dela prânz, sub semnul mobilizării generale.

Un comunicat oficial a părut azi dim., a arătat că ocuparea Slovaciei de către trupele germane reprezintă o amenințare împotriva Poloniei și confirmă atitudinea agresivă a Germaniei față de Polonia. Din această cauză guvernul polon se vede nevoit a recurge la noui măsuri militare.

In cursul dimineții o uriașe mulțime s'a adunat pe străzile Varșoviei, iar bărbații se înghesuiau în fața autorităților militare, spre a primi ordinele de mobilizare sau lămuriri, cu toate că prima zi de mobilizare este deabia mâine. Au fost mobilizați toți rezerviștii până la vârsta de 40 ani.

Din punct de vedere numeric, această măsură nu are proporții atât de mari ca măsurile militare anterioare, deoarece majoritatea rezerviștilor a fost chemată sub arme până acum prin ordine individuale.

*

Pe străzile Varșoviei și ale celorlalte orașe s'au petrecut scene emoționante. Rezerviștii au fost aclamați și primiți cu flori, pretutindeni.

In special la Cracovia s'a desfășurat, cu această ocazie, o impozantă manifestație patriotică. Mii de persoane au însoțit pe rezerviști la gară, cântând cântece patriotice.

*

Este probabil că, începând dela miezul nopții, circulația trenurilor de pasageri să fie restrânsă, toate trenurile urmând să fie întrebuințate la transportul rezerviștilor.

Odată cu decretarea mobilizări, s'a început și rechiziționarea de automobile, motociclete și cai. In același timp, s'a interzis complet vânzarea băuturilor spirtoase.

La 12 noaptea, luminile au fost stinse la Varșovia făcându-se un exercițiu de apărare pasivă.

Societatea de navigație dunăreană
a suspendat serviciile rapide Viena-Dunărea de jos

Viena, 30 (Rador). — Societatea de navigație dunăreană anunță că serviciile rapide Viena-Dunărea de jos sunt suspendate cu începere dela 31 August.

Apărarea frontierelor franceze

Pe linia Maginot, intrarea în cazarma de siguranța

Situația pe ziua de Miercuri

Războiul nervilor continuă.

Intensa acțiune diplomatică ce se desfășoară, schimbul de note între Reich și Marea Britanie, oferta de mediațiune a Regelui Belgiei și a Reginei Wilhelmina, tonul mai calm adoptat în ultimele 24 de ore de presa germană față de Anglia, atitudinea diplomatică a Italiei au format un ansamblu de indicațiuni că e pe cale să se precizeze o dorință pentru găsirea unei soluțiuni pacinice a actualei crize. Dar, concomitent cu aceste manifestări de ordin diplomatic și deocamdată numai platonice, măsurile militare sunt nu numai strict menținute dar intensificate și unele din ele din ce în ce mai amenințătoare.

Astfel pătrunderea trupelor germane în Slovacia, pătrundere echivalentă cu o ocupare militară a acestei regiuni a accentuat mai ales în Polonia, îngrijorarea. Față de această acțiune militară germană, Polonia a extins măsurile ei militare, chemând noui clase sub arme.

Un comunicat oficial polonez arată că aceste măsuri nu sunt mai grave ca cele luate până acum față de amenințările Germaniei și de atitudinea negativă a Reichului față de apelurile diferiților șefi de stat cărora Polonia dimpotrivă le-a răspuns în mod favorabil. Comunicatul polon adaugă că ocuparea Slovaciei cu trupe militare germane este o agravare a amenințărilor germane și ca atare Polonia e nevoită să-și extindă măsurile militare de apărare.

In același timp măsuri de ordin militar continuă a fi luate pretutindeni. In Franța au fost militarizate căile ferate cu întregul lor personal. In Germania mișcările de trupe continuă, comunicațiile sunt întrerupte. In Italia, unde până acum, cel puțin aparent se păstra calmul, s'au luat dispoziții de apărare pasivă în diferite centre. La Roma au fost suprimate reclamele luminoase și s'au luat măsuri ca la nevoe orașul întreg să fie imediat întunerec. Consiliul federal elvețian a cerut Adunărei federale depline puteri pentru a lua toate măsurile eventuale pentru asigurarea neutralității Elveției. Motivarea acestei cereri este gravitatea situației întrucât „nădejdea într'o soluție pașnică pare fragilă". La frontiera polonă se repetă conflictele între germani și polonezi cu împușcături de o parte și de cealaltă. Ziarele polone îndeamnă femeile, bătrânii și copiii cari nu trebue neapărat să rămână în Varșovia să evacueze Capitala... tala...

Presa germană acuză autoritățile polone că au violat tratatul germano-polon din 1921 prin faptul că au interzis circulația trenurilor privilegiate pe

(Continuare in pag. 2-a)

Atmosferă mai optimistă la Berlin

Momente cari pledează în favoarea unei rezolvări a crizei.—Impresia produsă de mobilizarea generală din Polonia. — Cum e apreciată inițiativa Suveranilor Belgiei și Olandei

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 30. — **După trimiterea răspunsului Reichului la nota britanică, centrul evenimentelor politice s'a mutat azi dela Berlin la Londra.**

Știrea din Londra că răspunsul Angliei la nota germană, sosită deabea azi dim. în Capitala britanică, se și află în drum spre Berlin, a fost înregistrată în cercurile diplomatice ca un simptom, care ar indica măsura largă în care ar fi reușit să se oprească prin tratative diplomatice, desfășurarea evenimentelor amenințătoare.

Nu există numai speranța că criza europeană va fi rezolvată în acest mod, dar de eri, aceste speranțe au crescut și prind teren.

Semnificativ este faptul că d. Henderson, ambasadorul britanic la Berlin, a vizitat azi pe colegul său italian, cu care a avut o lungă întrevedere. Având în vedere răceala care dăinuește în ultimele zile între cele două grupuri de state, acest fapt vorbește dela sine. Faptul mai este însă pus în legătură cu afirmațiile, cari vor să știe despre încercările de pacificare ale d-lui Mussolini, încercări ale căror baze s'ar găsi în dreptul de consultare și înțelegere fixat în pactul italo-german.

*

In ceea ce privește anunțarea mobilizării generale în Polonia, cercurile ministerului de externe german spun că o astfel de măsură nu dovedește răbdare și nu poate fi privită ca o întindere de mână. Nu trebue însă trecut cu vederea faptul că, până acum, orice măsură militară cât de mică a Poloniei a fost declarată la Berlin ca o intenție agresivă a acesteia. Deasemenea, suspendarea unui tren, care trecea până acum prin Coridor, fapt calificat de presa germană ca o nerespectare a tratatelor, nu întâmpină în cercurile competente din Berlin decât o critică ușoară, adăugându-se însă, că astfel de fapte nu pot fi suportate la infinit.

*

La Berlin se păstrează rezerve în ce privește posibilitatea unei conferințe generale, dar această rezervă este pusă în legătură cu aluzia că Germania, după cum se știe prea bine, a intrat în tratative cu Anglia. Un contact între Germania și Polonia, fapt care la Berlin se presupune că ar exista, este desmințit prin declarații oficiale. Intrebarea dacă contactul între Germania și Anglia va duce și la un contact cu Polonia, este lăsată fără răspuns la Berlin, dar nu este nici respinsă.

*

Tonul presei germane, care nu trebue trecut cu vederea, a rămas neschimbat și continuă să sape șanțuri largi între Polonia și Reich. Apărarea minorității germane din Polonia figurează pe primul plan al preocupărilor presei germane.

Posibilitatea unui schimb de populație între Polonia și

(Continuare in pag. 2-a)

IN FAȚA PARLAMENTULUI ENGLEZ...

...o mulțime imensă a așteptat dela începutul până la sfârșitul ședinței în care d. Chamberlain a expus punctul de vedere al Angliei față de evenimentele în curs, făcându-i, la ește, o călduroasă manifestație de simpatie

D. Hitler primește la cancelariatul Reichului pe von Ribbentrop, de față fiind și mareșalul Goering